

KYBERŠIKANA

7. ročník – lekce 90 min (až 120 min)

Evokace 20 min

- Brainstorming – co se dá dělat na internetu 10 min
  - Navození tématu, zjištění, co děti ví/neví o práci s internetem, co tak asi dělají...
- T-graf – Sociální sítě + a – 10 min
  - Kdo má Facebook, jiné sociální sítě, jaké
  - Od kdy (od kolika let) máte Facebook
  - Na FB je věková hranice 13 let – kdo měl FB dřív musel zfalšovat nějaké své osobní údaje (mezi námi falšování OÚ je trestný čin...)
  - Do 15 let do 18 let FB zachází s jejich OÚ jinak (bezpečněji) než třeba s našimi...

Uvědomění si 30–40 min – prokládat otázkami

- Výklad, teorie (otázky, otázky, otázky...)
  - Co to je (definice) – úzce propojena s šikanou – popsat rozdíly
  - Kde se to děje, jak se to děje
  - Oběť – proč, jak se cítí...
  - Útočník – proč, jaké to může mít důsledky
  - Obrana – co dělat když...
  - Příběhy – že si fakt nevymýšlím a děje se to a nedopadá to dobře
    - Ghyslan Raza – StarWars Kid – video na youtube
    - Anna Halmanová
    - Megan Taylor Meier
  - Pomoc – kde poradí

Reflexe 30 min

- Vlastní desatero bezpečného chování
  - Prvně ve skupinách vymyslí svých x bodů slušného / bezpečného chování na internetu 10 min
  - Každá skupinka přečte 5 min
  - Dohromady z jejich výtvorů skládáme 10 bodů
    - Většinou jim dopisují 10. bod Zlaté pravidlo: Nedělej druhým to, co nechceš, aby dělali oni tobě.

VIDEO ZDROJE:

Video: (KYBER)ŠIKANA - "Nejzazší hranice je blíž, než si myslíš"

https://www.youtube.com/watch?time_continue=4&v=7pdz_7Ochos&feature=emb_title

Star Wars Kid – případ Ghyslan Raza

<https://www.youtube.com/watch?v=HPPj6vilBmU&t=28s>

Star Wars Kid – sekundární útočníci

<https://www.youtube.com/watch?v=3GJOVPjhXMY>

Nebud' hater – seznam se bezpečně

<https://www.youtube.com/watch?v=v-r8rayZ58c&t=3s>

VIRTUÁLNÍ KOMUNIKACE

6. ročník – lekce 90 min (až 120 min)

Evokace 30 min

- Brainstorming – co se dá dělat na internetu 10 min
  - Navození tématu, zjištění, co děti ví/neví o práci s internetem, co tak asi dělají...
- (*T-graf* - + a – virtuální komunikace)
- ONLINE PŘÍBĚH – rozstříhaný příběh v obálkách, skládají po skupinkách cca 2-3 žáci ve skupině (Rogers, Vanessa: Kyberšikana - 6.4 Online příběh)
  - Složit – jak si myslí, že to jde po sobě)
  - Přečíst jejich verze
  - Proč to mají zrovna takto složeno
  - Je to v pořádku? Je něco, co se jim na příběhu „nezdá“ – zapisovat na tabuli

Uvědomění si 30–40 min – prokládat otázkami

- Prezentace – Kybergrooming – kdo, co to je...
- Typické rysy komunikace
  - 4 vykřičníky (co by mě mělo „praštit“ do očí)
- Co dělat když....

Reflexe 30 min

- Vlastní desatero bezpečného chování
  - Prvně ve skupinách vymyslí svých x bodů slušného / bezpečného chování na internetu 10 min
  - Každá skupinka přečte 5 min
  - Dohromady z jejich výtvorů skládáme 10 bodů
    - Většinou jim dopisují 10. bod Zlaté pravidlo: Nedělej druhým to, co nechceš, aby dělali oni tobě.
- *T-graf* – přesuneme, doplníme – odlišovat barevně oproti začátku lekce
  - Proč to děláme? Proč přesouváme, doplňujeme – zdůvodnění

VIDEO ZDROJE:

Trailer filmu V SÍTI

<https://www.youtube.com/watch?v=Et55DdJN5aw>

CO SE DÁ DĚLAT NA INTERNETU

5. ročník – lekce 90 min (až 120 min)

Evokace 10 min

- Brainstorming – co se dá dělat na internetu 10 min
  - Navození tématu, zjištění, co děti ví/neví o práci s internetem, co tak asi dělají...

Uvědomění si 30–40 min – prokládat otázkami

- Sociální sítě
  - Co o sobě píší /sdílím
  - S KÝM to sdílím – vím to? – KOHO mám v přátelích
  - OSOBNÍ A CITLIVÉ ÚDAJE
    - Osobní údaje – co to je – vypsát
    - Citlivé údaje – co to je – vypsát
    - Co se s nimi může stát? Jejich zneužití, co o sobě vlastně prozrazují
- Digitální stopy
  - Co to je, co o mě říkají,
  - Archiv internetu – ukazují stránku seznam z roku jejich narození, všechny odkazy jsou klikatelné....
- Zneužití informací
  - Výpis různých info, je dobré tohle veřejně sdílet na internetu? Proč ano/ne. Co se může stát...
- Co se může stát
- Co dělat/nedělat
- VIDEO – Zkroť net hned (Kraje pro bezpečný internet – YouTube) 5. Sociální sítě II. - sdílení

Reflexe 30 min

- Vlastní desatero bezpečného chování
  - Prvně ve skupinách vymyslí svých x bodů slušného / bezpečného chování na internetu 10 min
  - Každá skupinka přečte 5 min
  - Dohromady z jejich výtvorů skládáme 10 bodů
    - Většinou jim dopisují 10. bod Zlaté pravidlo: Nedělej druhým to, co nechceš, aby dělali oni tobě.

ZDROJE

Archiv internetu – ukazují stránku seznam.cz

<https://web.archive.org/>

Zkroť net hned – youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=Awlm8AfWXO8&t=13s>

Doporučené zdroje:

ČERNÁ, Alena et al. Kyberšikana: průvodce novým fenoménem. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013. 150 s. Psyché. ISBN 978-80-210-6374-7.

ROGERS, Vanessa. Kyberšikana: pracovní materiály pro učitele a žáky i studenty. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011. 97 s. ISBN 978-80-7367-984-2.

KOŽÍŠEK, Martin a PÍSECKÝ, Václav. Bezpečně n@ internetu: průvodce chováním ve světě online. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. 175 stran. ISBN 978-80-247-5595-3.

MCCARTHY, Linda, ed. a WELDON-SIVIY, Denise, ed. Buď pánem svého prostoru: jak chránit sebe a své věci, když jste online. Praha: CZ.NIC, [2013]. 316 s. ISBN 978-80-904248-6-9. Dostupné také z: <http://search.mlp.cz/searchMKP.jsp?action=sTitul&key=4024314>.

DOČEKAL, Daniel a kol. Dítě v síti: manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace. První vydání. Praha: Mladá fronta, 2019. 207 stran. Flowee. ISBN 978-80-204-5145-3.

ECKERTOVÁ, Lenka a DOČEKAL, Daniel. Bezpečnost dětí na internetu: rádce zodpovědného rodiče. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2013. 224 s. ISBN 978-80-251-3804-5.

eBezpečí: <http://www.e-bezpeci.cz/>

výzkumné zprávy, podpůrné materiály do výuky

Saferinternet: <https://www.saferinternet.cz/>

Metodické materiály, výzkumné zprávy

Bezpečně online: <https://bezpecne-online.saferinternet.cz/>

Internetem bezpečně: <https://www.internetembezpecne.cz/>

Nenech to být: <https://www.nntb.cz/o-nas>